

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

вул. Жовтнева, 45, м. Полтава, 36014, тел. (+38 0532) 56-02-90, факс (+38 0532) 56-53-14
E-mail: oda@adm-pl.gov.ua, Web: http://www.adm-pl.gov.ua, Код ЄДРПОУ 00022591

06.06.2016 № 01-13/1208

На № _____

від _____

Прем'єр-міністру України
Гройсману В.Б.

Шановний Володимире Борисовичу!

Полтавська область є одним із основних нафтогазоносних регіонів в Україні. Збільшення власного видобутку нафти і газу є значним внеском в посилення енергетичної безпеки держави, нарощування ресурсної бази для розвитку економіки та задоволення потреб населення України. Тому органи місцевого самоврядування і державні адміністрації Полтавщини в рамках їх повноважень і надалі сприятимуть розвитку нафтогазової галузі в регіоні.

Загальновідомо, що пошук і видобуток нафти і газу та інших корисних копалин створюють серйозне навантаження на екологію, безпеку і здоров'я людей, місцеву транспортну, соціальну та іншу інфраструктуру, нерідко значно погіршуючи життєве середовище місцевих громад. Тому органи місцевого самоврядування очікують від надрокористувачів дотримання сучасних стандартів партнерства із місцевими громадами.

На жаль, останнім часом склалася модель надрокористування, яка мінімізує врахування законних прав і інтересів місцевих громад. Так, на етапі погодження надання надр у користування органами місцевого самоврядування їм не надають навіть на ознайомлення програми робіт із пошуку та видобутку нафти і газу, які є додатком до ліцензійної угоди. Відповідно, зазначені погодження надаються цими органами напівосліп. Програми видобутку нафти і газу затверджуються Міненерговугілля взагалі без будь-якого інформування органів місцевого самоврядування. Відповідно, останні не можуть передбачати можливі позитивні і негативні чинники впливу видобутку вуглеводнів на екологію, економіку і інфраструктуру регіону, і, відповідно, належним чином планувати необхідні заходи.

У цих умовах виникають непоодинокі випадки проведення надрокористувачами, зокрема ПАТ «Укргазовидобування», безвідповідальної політики по відношенню до місцевих громад Полтавщини, відсутності хоча б мінімально необхідних інвестицій в підтримку елементарних екологічних стандартів в місцях видобутку нафти і газу.

Так, минулого тижня громада Полтавщини була збурена оголошенням ПАТ «Укргазовидобування» тендеру на виконання 100 гідророзривів пласту. Загальновідомо, що гідророзриви є дуже складними технічним процесом, потенційно шкідливим для довкілля та здоров'я людей, який здійснюється виключно за індивідуальними проектами, виходячи із особливостей не тільки окремого родовища, але й стану підготовки конкретної свердловини.

Полтавська обласна рада за підсумками тривалого і детального обговорення проблеми прийняла виважене рішення не забороняти ПАТ «Укргазовидобування» здійснення гідророзривів на території області, а звернулася до компанії із вимогою негайного скасування тендеру, як неналежно підготовленого технічно та організаційно, і такого, що носить явні ознаки «непрозорості».

Довідково: тендер на суму майже 1 млрд. гр. не проводиться через систему електронних закупівель «прозора», а учасникам тендеру на підготовку пропозицій щодо надскладної в технічному плані закупівлі запропоновано аж 16 робочих днів.

Після отримання від ПАТ «Укргазовидобування» загальноприйнятих в нафтогазовій практиці документів, а саме – переліку родовищ та конкретних свердловин, на яких планується здійснення гідророзривів, копій проектів гідророзривів, інформації щодо стану готовності обраних свердловин до виконання гідророзривів, результатів екологічних експертиз цих проектів Полтавська обласна рада готова повернутися до розгляду запропонованої ПАТ «Укргазовидобування» програми 100 гідророзривів (копія рішення Полтавської обласної ради додається).

Довідково: На жаль, ПАТ «Укргазовидобування» не прислухався до позиції полтавської громади і тендер на гідророзриви не тільки не скасував, а навіть і не призупинив для опрацювання піднятих на сесії проблем.

Ситуація навколо проблемного тендеру ще раз підтвердила недосконалість механізму взаємодії органів місцевого самоврядування та надрокористувачів, коли обласна рада абсолютно випадково дізнається про масштабну і потенційно вкрай шкідливу для довкілля і здоров'я людей масштабні виробничу програму. При цьому обласна рада не має повноважень навіть призупинити абсолютно неприйнятну для громади діяльність

надрокристувача для більш детального вивчення ситуації і прийняття остаточного рішення, а має звертатися із клопотаннями до надрокористувача-порушника, а також компетентних центральних органів виконавчої влади щодо призупинення такої діяльності. Виходячи із оголошеного Президентом і Урядом України курсу на децентралізацію влади та виходячи із нагальної потреби вдосконалення правових і організаційних засад взаємодії бізнесу і органів місцевого самоврядування в сфері користування надрами звертаємось із пропозицією щодо реалізації в рамках державно-приватного партнерства пілотного проекту конверсії одного або декількох спеціальних дозволів на користування надрами ПАТ «Укргазовидобування» в угоду про розподіл продукції (далі - УРП) за участі держави Україна (в особі Кабінету Міністрів за участі органів місцевого самоврядування Полтавщини), ПАТ «Укргазовидобування» та міжнародної нафтогазової компанії як інвестора-оператора УРП.

Обраний за конкурсом інвестор-оператор УРП має здійснити 100% фінансування затвердженої Урядом і органами місцевого самоврядування програми пошуку і видобутку вуглеводнів. ПАТ «Укргазовидобування» гарантовано залишатиме у себе базовий (тобто досягнутий на сьогодні) рівень видобутку вуглеводнів, а так званий понадбазовий рівень видобутку, досягнутий фінансовим та технічним внеском інвестора-оператора УРП буде розподілятися між Урядом, органами місцевого самоврядування, інвестором-оператором і ПАТ «Укргазовидобування» в пропорціях, визначених Законом «Про угоди про розподіл продукції», Бюджетним кодексом і УРП.

Довідково: за розрахунками фахівців при реалізації УРП вже через 3 роки можна очікувати приріст видобутку газу на 30-35% від показника досягнутого базового рівня.

Крім отримання органами місцевого самоврядування частини видобутих в рамках УРП вуглеводнів, вони матимуть реальні важелі впливу на підготовку програми робіт із пошуку та видобутку нафти і газу, постійного моніторингу за належним їх виконанням. Так, згідно діючого законодавства представники органів місцевого самоврядування включаються до складу міжвідомчої комісії з організації укладення та виконання угод по розподіл продукції (далі – Міжвідомча комісія). Відповідно, ці представники візьмуть безпосередню участь у підготовці рішень щодо визначення переліку родовищ, які надаватимуться на умовах УРП, обсягу інвестиційних та інших зобов'язань надрокористувачів, визначені природоохоронних вимог, обсягу відповідальності надрокористувачів за порушення природоохоронного законодавства, імплементації положень щодо пріоритету залучення місцевих виробників товарів, робіт і послуг до виконання робіт із пошуку та видобутку

вуглеводнів за УРП. Крім того, Полтавська обласна рада згідно діючого законодавства буде погоджувати проект УРП в цілому перед його винесенням Міжвідомчою комісією на схвалення Кабінетом Міністрів.

Дуже важливим для місцевих громад є чіткість законодавства про УРП, а також положень вже укладених в Україні угод про розподіл продукції із компаніями Шелл (Нідерланди), Шеврон (США) та Ені (Італія) щодо захисту довкілля і здоров'я людей. Так, для погодження проекту УРП обласною радою серед іншого обов'язково надається державна екологічна експертиза проекту. Перед початком робіт за УРП надрокористувач зобов'язується провести комплексний екологічний аудит всієї ліцензійної ділянки за програмою, затвердженою Мінприроди та обласною радою. В УРП на Олеській ділянці, зокрема, передбачено зобов'язання компанії Шеврон профінансувати на суму в 10 млн. дол. незалежний екологічний моніторинг програми робіт за УРП уповноваженими представниками місцевих громад

За діючими УРП надрокористувач зобов'язаний щорічно погоджувати програму робіт на ліцензійній ділянці з міжвідомчою Комісією. Виконання будь-яких не передбачених цими програмами робіт, наприклад – несанкціонованих гідророзривів пласту, просто не будуть оплачуватись інвестору частиною видобутих вуглеводнів. Нарешті, невиконання надрокористувачем його суттєвих зобов'язань за угодою про розподіл продукції є підставою скасування УРП в односторонньому порядку із відшкодуванням нанесених державі та місцевим громадам збитків.

Здійснення пілотного проекту конверсії спеціальних дозволів на користування надрами ПАТ «Укргазовидобування» в УРП в партнерстві із міжнародною нафтогазовою компанією дозволить державній компанії зосередити наявні фінансові ресурси на ключових проектах, а також долучитись до міжнародного досвіду видобутку вуглеводнів, який насамперед, вимагає моделювання щодо конкретного нафтогазового родовища і вже на цій основі - індивідуального підбору системи сучасних методів інтенсифікації видобутку. При цьому гідророзрив пласта в міжнародній практиці є одним із сотень можливих, але не обов'язково пріоритетним методом збільшення видобутку, який застосовується тоді, коли, як правило, вичерпано застосування інших «м'якіших» методів впливу на нафтогазоносний пласт.

Таким чином, підготовка і реалізація пілотного проекту конверсії спеціальних дозволів на користування надрами ПАТ «Укргазовидобування» в угоду про розподіл продукції за участі міжнародної нафтогазової компанії як інвестора-оператора УРП сприятиме запровадженню більш збалансованої

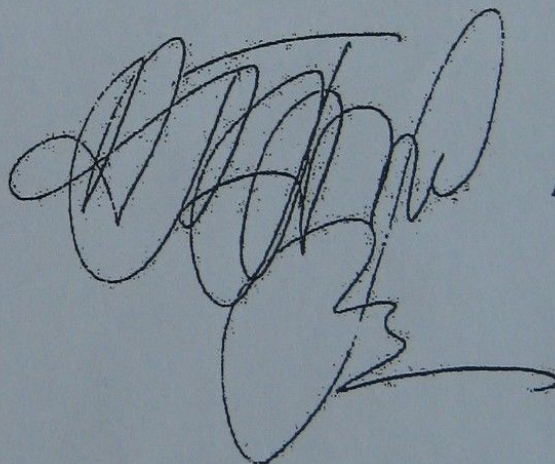
модель відносин між Урядом, органами місцевого самоврядування і надрокористувачами, яка дозволить значно збільшити видобуток нафти і газу в Україні при більш повному врахуванні законних прав і інтересів місцевих громад та буде важливим прикладом практичної реалізації стратегії Кабінету міністрів на децентралізацію.

Просимо вашої підтримки.

Додаток: Рішення Полтавської обласної ради «Про конкурс на проведення робіт з інтенсифікації видобутку газу на родовищах ПАТ «Укргазвидобування» методом гідророзриву пласта в Полтавській області» - 2 арк.

З повагою

Виконувач обов'язків голови
обласної державної адміністрації

А.А.Пісоцький